

ERDEM

**YAZILIM ANADOLU
LİSESİ**

MESLEK SEÇİMİ

PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK SERVİSİ

VELİ BÜLTENİ

ŞUBAT-MART, 2025

MESLEK SEÇİMİ

Meslek; kişilerin yaşamlarını sürdürebilmeleri, insanlara yararlı hizmet veya mal üretebilmeleri için belli bir eğitim sürecinden geçerek kazandıkları bilgi ve becerilere dayalı, kuralları belli olan iş olarak tanımlanmaktadır.

Meslek, yaşamın önemli bir bölümünü kapsayan ve yaşam kalitesini etkileyen bir unsurdur. Bu nedenle doğru meslek seçimi ve süreçleri konusunda bilgi sahibi olmak gelecekteki yaşam biçiminin belirlenmesi açısından önemlidir. Meslek sahibi olmanın temelinde aşağıdaki faktörler yatar:

- ✚ Gizli güçleri geliştirme (Kendini gerçekleştirme)
- ✚ Psikolojik doyum (Takdir edilmek, mutlu olmak)
- ✚ Sosyal gereksinim (Sosyal ilişkiler kurma)
- ✚ Ekonomik kazanç

MESLEK SEÇİMİ NEDİR?

Meslek seçimi; kişinin var olan meslekler içinden yapabileceğine inandığı, kendisine maddi ve manevi kazanç sağlayacağını düşündüğü mesleğe yönelme sidir. Kişinin herhangi bir mesleğe yönelmesini etkileyen çeşitli faktörler vardır. Bunlar;

- ✚ Kişinin geleceğe yönelik hayalleri, istekleri
- ✚ Kişinin cinsiyeti, fiziksel ve psikolojik özellikleri
- ✚ İlgiler, yetenekler ve zekâ
- ✚ Akademik başarı
- ✚ Öğretmenlerin, öğrencinin yetenek ve ilgilerine ilişkin görüşleri
- ✚ Arkadaş çevresinin düşünceleri
- ✚ Ailenin beklentileri, birey hakkındaki düşünceleri
- ✚ Ailenin sosyo-ekonomik düzeyi
- ✚ Çevrenin etkisi
- ✚ Teknolojik, sosyal, kültürel ve endüstriyel gelişmeler
- ✚ Mesleğin toplumdaki konumu ve mesleğe olan talep
- ✚ Mesleğin gelir düzeyi
- ✚ Mesleğin eğitim ve kariyer imkânları
- ✚ Ülkenin ekonomik yapısı, iş bulma olanakları vb.

MESLEK SEÇİMİ NASIL YAPILMALIDIR?

Bireylerin hayatında alacağı en önemli kararlardan biri olan meslek seçimi, aynı zamanda bir yaşam tarzının da seçilmesi demektir. Kişilerin yaşamı, genellikle seçilen meslek çevresinde şekillenir. Meslek hayatındaki faaliyetlerimizin bireysel huzurumuza da doğrudan etkisi olduğunu görürüz. İşte bu sebeplerle, meslek hayatında mutlu olmanın, iyi bir kariyere ulaşmanın ilk adımı: kişiliğimize uygun bir meslek seçimidir.

Doğru meslek seçimi için kişinin kendini tanıması, meslekler hakkında bilgi edinmesi ve kendi özellikleriyle mesleklerin gerektirdiği özellikler arasındaki ilişkiyi kavraması önemli ve gereklidir.

MESLEK TANIMA KRİTERLERİ

Sağlıklı bir meslek seçimi yapabilmek için meslekleri tanımaya yönelik aşağıdaki sorulara cevap bulmak önemli ve gereklidir.

- Mesleğe sahip olmak için gereken özellikler (yetenekler, ilgiler, fiziksel, psikolojik ve kişilik özellikleri vb.)
- Mesleğin gerektirdiği eğitim (Mesleki ve teknik eğitim, sertifika ve yeterlilik eğitimleri, üniversite eğitimi, dil eğitimi vb.)
- Mesleğin çalışma ortamı (Çalışma yeri, saati) ve çalışma biçimi (gece-gündüz çalışma, nöbet tutma, evden uzun süreli ayrılma gerekliliği vb.)
- Mesleğe giriş koşulları (Mesleki yeterlilik sınavları)
- Meslekte ilerleme ve iş bulma olanakları
- Mesleğin olumlu ve olumsuz yönleri
- Kazanç durumu vb. birçok faktör hakkında bilgi sahibi olmayı gerektirir.

Meslekler hakkında bilgi edinebilmek için öğrenci iş yerlerini ziyaret etmeli (bir iş gününü görme), gözlem ve incelemeler yapmalı, meslek elemanları ile görüşüp meslekleri hakkında bilgiler almalı ve mesleki seminerlere katılmalıdır.

MESLEKİ KARAR SÜRECİNDE AİLELERİN ÖNEMİ VE TAVSİYELER

Anne baba olarak yapılacak en büyük destek ilgi ve yeteneklerini tanımasında ona yardımcı olmaktır. Bu konuda yapacağınız gerçekçi geribildirimler çocuğunuzun meslek seçiminde karar vermesini kolaylaştıracaktır. Çocuklarınızla meslek seçimini konuşurken şu söylemlerden kaçının:

- ✓ “Ben olamadım sen olacaksın”,
- ✓ “Komşunun çocuğu oldu ama...”,
- ✓ “Bak kardeşin...”,
- ✓ “Ancak senin gibi bir tembel bu alanı seçer...”

Bu tür söylemler çocuk üzerinde olumsuz etki yaratır, aile-çocuk iletişimine zarar verir. Motive edici sözler kullanmaya çalışın.

- ✓ “Çaba gösterdikçe başarılı olduğumu görüyorum”,
- ✓ “Bu işi yapabileceğini biliyorum”,
- ✓ “Yaptıklarını takdir ediyorum”,
- ✓ “Eminim ki bu şekilde çalışmaya devam eder sen hedefine ulaşacaksın.”

Çaba ve gelişmelerinin fark edildiği ve olumlu yönlerinin vurgulandığını gören çocuk, kendi geleceğine sahip çıkması gerektiğini öğrenir. İnsanlar yetenekleri yönünden eşit değildir. Gelişimi başkalarıyla kıyaslayarak değil, kendi içinde değerlendirmek gerekir. Bir mesleğin çok para kazandırdığı, kolay, rahat ve eğlenceli olduğu için seçilme si yaratıcılığı ve üretkenliği baltalayabilir. Unutmayın ki çocuğunuz seçtiği meslekle büyük oranda yaşamını nasıl geçireceğini belirlemiş olacaktır. Meslek seçim kararı uzun bir süreçtir. Dolayısıyla çok dikkatli ve özenli olunmalı, aceleye getirilmemeli ve birilerinin hatırı için meslek seçimi yapılmamalı. Toplumca kariyeri yüksek olduğu belirtilen meslekten çok çocuğunuzun kendini gerçekleştirebileceği, mutlu ve başarılı olabileceği bir mesleği seçme sini sağlayın.

*"Gönüldeki yerler kazanılsın
kazanılmasın; çocuğumuzu kazanmak,
bütün öteki kazançlardan daha
değerlidir."*

PSİKOLOJİK DANIŞMAN VE REHBER ÖĞRETMEN

SEDA YAVUZ

